

กลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในเขตอารยธรรมล้านนา ของชุมชนตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน*

STRATEGIES FOR SUSTAINABLE CREATIVE TOURISM DEVELOPMENT IN LANNA CIVILIZATION AREA OF SRITIA SUBDISTRICT COMMUNITY BANHONG DISTRICT LAMPHUN PROVINCE

รุ่งรติศ เมืองลือ*, อิศรีย์ ตียะพิพัฒน์

Rungradith Muanglue*, Itsaree Tiyaipiphat

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น เชียงใหม่ ประเทศไทย

Faculty of Business Administration, The Far Eastern University, Chiang Mai, Thailand

*Corresponding author E-mail: Rungradith@feu.edu

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาบริบทชุมชนและทรัพยากรท่องเที่ยวของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในเขตอารยธรรมล้านนาของชุมชนตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน 2) วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) ของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในเขตอารยธรรมล้านนาของชุมชนตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน 3) สร้างกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน ในเขตอารยธรรมล้านนาของชุมชนตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพใช้เครื่องมือ คือ รายการตรวจสอบชุมชนศึกษา แบบตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยวแบบสัมภาษณ์เชิงลึก เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจ การสัมภาษณ์เชิงลึก และการประชุมกลุ่มย่อย โดยเลือกแบบเจาะจง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน นักท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนตำบลศรีเตี้ยมีทรัพยากรท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ ด้านวัฒนธรรม ด้านมหรหรรรมและปรากฏการณ์ที่สำคัญ ด้านกิจกรรม ด้านบริการที่โดดเด่นและสำคัญ ผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis พบว่า จุดแข็ง คือ มีที่ตั้งเหมาะสมเชื่อมโยงจากสนามบินนานาชาติจังหวัดเชียงใหม่ มีทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมที่โดดเด่น คือ มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ล้านนาและตำนานชุมชนมีเอกลักษณ์ดึงดูดใจ จุดอ่อน คือ ขาดแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน โอกาส คือ สร้างภาพลักษณ์และแบรนด์ชุมชนตำบลศรีเตี้ยเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางอารยธรรมล้านนา อุปสรรค คือ ภาวะเศรษฐกิจโลกมีความผันผวน และสถานการณ์การท่องเที่ยวหลังจากปัญหาโรคระบาดโควิด 19 กลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในเขตอารยธรรมล้านนา ประกอบด้วย กลยุทธ์เชิงรุก กลยุทธ์เชิงพลิกฟื้น กลยุทธ์รักษาเสถียรภาพชุมชน กลยุทธ์การเตรียมความพร้อม

คำสำคัญ: กลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยว, การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์, อารยธรรมล้านนา

Abstract

This research aimed to 1) study context of Community and tourism resources of sustainable creative tourism development in Lanna civilization area of Sritia Subdistrict

community, Banhong District, Lamphun Province 2) analyse the internal and external environments (SWOT analysis) of sustainable creative tourism development in Lanna civilization area of Sritia Subdistrict community, Banhong District, Lamphun Province 3) Create Strategies for sustainable creative tourism development in Lanna civilization area of Sritia Subdistrict community, Banhong District, Lamphun Province. The community study checklist, the tourism resources audit and the in-depth interviews were applied as the research instruments of qualitative research. The data were collected by a survey, in-depth interviews and a focus group discussion through purposive sampling. The key informants consist of the public sector, the private sector, citizens and tourists. The findings were found that Sritia Subdistrict community has nature tourism resources, culture tourism resources, event tourism resources, activity tourism resources, service tourism resources. According to the result of the SWOT Analysis, the strengths are an appropriate location with a link from Chiang Mai International Airport, including outstanding natural and cultural tourism resources - Lanna historical tourist attractions, as well as community legends are unique and attractive. The weaknesses are lack of sustainable creative tourism development plan. The opportunity is creating an image and brand of Sritia Subdistrict community as a Lanna civilization tourist destination. The threats are the volatility in the global economy and the tourism situation after the COVID-19 pandemic. Strategies for sustainable creative tourism development consist of proactive strategy, turnaround strategy, maintenance strategy for community stability and preparation strategy.

Keywords: Strategies for Tourism development, Creative tourism, Lanna Civilization

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโลกและเป็นอุตสาหกรรมหลักของโลก จากรายงาน UNWTO Tourism Highlights ขององค์การการท่องเที่ยวโลก พบว่าการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Tourism) มีมูลค่าสูงมากเป็นอันดับที่สามของโลก ในส่วนของประเทศไทยอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย เนื่องจากก่อประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม โดยเป็นแหล่งรายได้สำคัญ เกิดการสร้างงาน และความเจริญไปสู่ภูมิภาคต่างๆ จาก Tourism Satellite Account ใน พ.ศ.2562 มีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศด้านการท่องเที่ยว (Tourism Gross Domestic Product: TGDP) มากถึง 3,005,552 ล้านบาท เท่ากับร้อยละ 17.79 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product:GDP) อย่างไรก็ตาม การเจริญเติบโตด้านการท่องเที่ยวในห้วงเวลาที่ผ่านมาได้ส่งผลกระทบเชิงลบ เกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม การไม่คำนึงถึงความยั่งยืนและขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนการขาดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน (คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ, 2565)

ในปัจจุบันความพร้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย พบว่าประเทศไทยมีศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (Creative Tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่ใช้องค์ความรู้และนวัตกรรมในการสร้างสรรค์คุณค่าสินค้าและบริการการท่องเที่ยว เพื่อสร้างประสบการณ์ใหม่จากแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวข้องกับวัตถุ ภูมิปัญญา จิตวิญญาณ และประวัติศาสตร์ หรือวัฒนธรรมที่จับต้องได้ (Tangible Culture) และที่จับต้องไม่ได้ (Intangible Culture) มีนักท่องเที่ยวเลือกท่องเที่ยวเพื่อสักการะศาสนสถานและศึกษาพื้นที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ และวิถี

วัฒนธรรมตามชุมชนในระดับสูง (คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ, 2565) การเพิ่มคุณค่าของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดมูลค่าผ่านการเล่าเรื่องพูดคุยแลกเปลี่ยนกับคนในชุมชนหรือปราชญ์ชาวบ้าน สามารถดึงดูดใจให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ตัวอย่างของกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม เช่น การเรียนการทำอาหารพื้นถิ่นของชุมชน การทำลูกประคบสมุนไพร การทำตุ่งล้านนา เป็นต้น เกิดการสร้างงานในชุมชน ก่อให้เกิดรายได้กระจายลงสู่ท้องถิ่นผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดประสบการณ์ร่วม ได้ใช้เวลาในชุมชนมากขึ้นเกิดความเข้าใจในวิถีชีวิตชุมชน มีความประทับใจและต้องการกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้ง เป็นการท่องเที่ยวที่มีการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของชุมชน มีการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยือนถึงคุณค่าของทรัพยากรการท่องเที่ยวของชุมชน เกิดการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว นำไปสู่การอนุรักษ์วัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

จังหวัดลำพูนซึ่งตั้งอยู่ในภาคเหนือของประเทศไทยเป็นจังหวัดในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา อยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นศูนย์กลางความเจริญของภาคเหนือและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงหรือพื้นที่สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ เป็นจังหวัดที่มีขนาดเล็กที่สุดของภาคเหนือ มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 4,505.882 ตร.กม. มีวิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัด คือ เมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์บนความพอเพียง เมืองเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรมสร้างสรรค์ ชุมชนวิถีพอเพียงและยั่งยืน ตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลให้ความสำคัญต่อเรื่องการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวโดยใช้มรดกทางวัฒนธรรม เป็นทุนส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อการสร้างเอกลักษณ์และการผลิตสินค้าทางวัฒนธรรมในท้องถิ่น โดยแผนพัฒนาจังหวัดลำพูนที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนา และส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม โดยมุ่งสร้างรายได้ให้ประชากรในจังหวัด ส่งเสริมอนุรักษ์ ประเพณีศิลปวัฒนธรรม นำไปสู่การพัฒนาต่อยอดด้านการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดคุณค่าทางสังคม และมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยว โดยการนำเอาเอกลักษณ์ วัฒนธรรมภูมิปัญญาทางด้านวัฒนธรรม สร้างสรรค์ ให้เป็นผลงานเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกับฐานทางวัฒนธรรมเพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาให้มีความเหมาะสมในเชิงพื้นที่และสอดคล้องกับ ทิศทางการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน (กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลการพัฒนาจังหวัด, 2565) ตลอดจนแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) ที่จะพัฒนาประเทศไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืนโดยสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม เพื่อเป็นการสร้างฐานให้ชุมชนมีความรักในท้องถิ่นและรักษาวัฒนธรรมของตนเอง อันจะเป็นประโยชน์ในการสร้างคุณค่าและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดและประเทศชาติ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) ซึ่งตำบลศรีเตี้ยเป็นตำบลหนึ่งในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน มีพื้นที่ 29.5 ตารางกิโลเมตร มีจำนวน 9 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1 บ้านหล่ายแก้ว หมู่ที่ 2 บ้านสันปูเลย หมู่ที่ 3 บ้านศรีเตี้ย หมู่ที่ 4 บ้านหนองสะลิง หมู่ที่ 5 บ้านดงขี้เหล็ก หมู่ที่ 6 บ้านศรีเจริญ หมู่ที่ 7 บ้านศรีลาภรณ์ หมู่ที่ 8 บ้านดงมะปิงหวาน หมู่ที่ 9 บ้านศรีปทุม (สำนักปลัดเทศบาลตำบลศรีเตี้ย, 2565) มีสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในยุคอังกฤษล่าอาณานิคมและในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง ตลอดจนภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น คือ วัฒนธรรมของไทยอง ด้านภาษา อาหารและการแต่งกาย ตำนานชุมชนเจ้าแม่นางแก้ว ดนตรีพื้นเมือง ตลอดจนศาสนสถานเก่าแก่เชื่อมโยงกับ อารยธรรมล้านนาในอดีต แต่ยังคงขาดการส่งเสริมและสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่าแก่ทรัพยากรชุมชน ตลอดจนสามารถนำไปพัฒนาตามพันธกิจมุ่งสืบสานต่อยอดการพัฒนาอัตลักษณ์วิถี บนฐานวัฒนธรรมภูมิปัญญาสร้างสรรค์ การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากสู่อัตลักษณ์การท่องเที่ยว (LAMPHUN SMART HERITAGE CITY) ดังนั้นผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญในการศึกษากลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในเขตอารยธรรมล้านนาของชุมชนตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ่ง

จังหวัดลำพูน เพื่อให้ชุมชน ภาครัฐ ภาคเอกชน ได้ทราบถึงทรัพยากรท่องเที่ยวที่โดดเด่นของชุมชนตำบลศรีเตี้ยซึ่งสามารถนำไปเพิ่มคุณค่าและมูลค่าจากฐานทรัพยากรชุมชน ตลอดจนนำกลยุทธ์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ไปใช้ในการสร้างแผนและกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนตำบล ศรีเตี้ย เพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาบริบทชุมชนและทรัพยากรท่องเที่ยวของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน ในเขตอารยธรรมล้านนาของชุมชนตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน
2. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และสภาพแวดล้อมภายนอก (SWOT Analysis) ของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน ในเขตอารยธรรมล้านนาของชุมชนตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน
3. สร้างกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในเขตอารยธรรมล้านนาของชุมชนตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยจำแนกเป็น 4 กลุ่มรวมทั้งสิ้นจำนวน 40 คน คือ 1) ภาครัฐ ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญจำนวน 10 คน คือ นายกเทศมนตรีตำบลเลขานุการ หัวหน้าส่วนราชการสังกัดกองการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สำนักปลัด กองช่าง กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองสวัสดิการสังคม เจ้าหน้าที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลศรีเตี้ย 2) ภาคเอกชน ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญจำนวน 10 คน คือ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ที่พัก และผู้ประกอบการร้านอาหารและเครื่องดื่มในพื้นที่ชุมชนตำบลศรีเตี้ย จำนวน 10 คน 3) ภาคประชาชน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 คน ได้แก่ ประชาชนทั่วไปที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ท่องเที่ยวชุมชนตำบลศรีเตี้ย 4) นักท่องเที่ยว จำนวน 10 คน คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนตำบลศรีเตี้ย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC : Index of item objective congruence) จำนวน 3 คน มีเครื่องมือวิจัย ดังนี้

1. รายการที่ต้องตรวจสอบเพื่อศึกษาชุมชน (Community Study) ของสถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้แก่ ข้อมูลกายภาพ ข้อมูลภูมิศาสตร์ ข้อมูลสังคม
2. แบบตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยว (Tourism Resource Audit) ของสถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อตรวจสอบทรัพยากรทั้ง 5 ประเภท ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ทรัพยากรการท่องเที่ยวมหกรรม ปรากฏการณ์ที่สำคัญ ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว และทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านบริการ และการประเมินความโดดเด่นและอำนาจดึงดูด
3. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) และการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ประกอบด้วยประเด็นคำถามที่สำคัญ ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่โดดเด่นของชุมชน จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ในการสร้างกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน ในเขตอารยธรรมล้านนาของชุมชนตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ พื้นที่ทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลคือชุมชนตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ประเทศไทย โดยมีพื้นที่ 29.5 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 22,350 ไร่

1. ดำเนินการเก็บข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลเอกสารเป็นการศึกษาข้อมูลและองค์ความรู้ต่างๆ ด้านการท่องเที่ยวและการพัฒนาท้องถิ่น โดยค้นคว้าทฤษฎี งานวิจัย แนวคิด นโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยและจังหวัดลำพูน จากตำราต่างๆ เอกสารแผนปฏิบัติการการท่องเที่ยวของจังหวัดลำพูน เว็บไซต์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจังหวัดลำพูนและชุมชนตำบลศรีเตี้ย โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม (Field Study) คือ

การสำรวจ (Survey) ผู้วิจัยทำการสำรวจข้อมูลทั่วไป และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในชุมชนตำบลศรีเตี้ย โดยใช้รายการที่ต้องตรวจสอบเพื่อศึกษาชุมชน (Community Study) และรายการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยว (Tourism Resource Audit) โดยมีระยะเวลาในการเก็บข้อมูลวิจัยในช่วงเดือนมกราคม 2566 - ธันวาคม 2566

การสัมภาษณ์ (Interview) และการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 40 คนโดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) และดำเนินการประชุมกลุ่มย่อย จำนวน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน โดยคัดเลือกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ทั้ง 4 ภาคส่วน ซึ่งได้แก่ ผู้แทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และนักท่องเที่ยวในชุมชนตำบลศรีเตี้ยเพื่อให้พื้นที่แสดงความคิดเห็นร่วมกัน (Consensus)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยได้นำข้อมูลจากข้อมูลเอกสาร การสำรวจ (Survey) การสัมภาษณ์ (Interview) การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา จัดความสำคัญ จัดกลุ่มของเนื้อหา วิเคราะห์จำแนก และสรุปประเด็นสำคัญ โดยได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Interview) การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) จากภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว มาทำการวิเคราะห์ SWOT Analysis และ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนา

2. การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Data Triangulation) ซึ่งเป็นการตรวจสอบ ข้อมูลที่ได้มาว่ามีความถูกต้องและน่าเชื่อถือหรือไม่ โดยพิจารณาตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากแหล่งเวลา แหล่งสถานที่ และแหล่งบุคคลที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งต้องได้ข้อค้นพบที่ตรงกัน (สุภางค์ จันทวานิช, 2558)

ผลการวิจัย

บริบทชุมชนตำบลศรีเตี้ย

1. ข้อมูลทางกายภาพ

ตำบลศรีเตี้ยห่างจากที่ว่าการอำเภอบ้านโฮ่ง ประมาณ 12 กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้ ทิศเหนือ ติดกับตำบลหนองล่อง อำเภอยางตลาด จังหวัดลำพูน ทิศใต้ติดต่อกับ ตำบลหนองปลาสะวาย อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ทิศตะวันออกติดกับตำบลเหล่ายาว อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลหนองปลาสะวาย อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน สามารถเข้าถึงจากถนนลาดยางสายท่าลี่-ม่วงโตน (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1010) และเส้นทางหมายเลข 108 เชียงใหม่-จอมทอง จากสนามบินนานาชาติจังหวัดเชียงใหม่

2. ข้อมูลทางภูมิศาสตร์

ตำบลศรีเตี้ยมีลักษณะทางภูมิศาสตร์ตั้งอยู่ในพื้นที่ราบลุ่มภาคเหนือ มีพื้นที่ทั้งหมดคือ 29.5 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 22,350 ไร่ โดยเป็นพื้นที่ราบลุ่มมีภูเขาล้อมรอบสภาพ ดินเป็นดินร่วนปนทรายและดิน

กรวดลูกรังปะปนเล็กน้อย มีแม่น้ำสำคัญ คือ แม่น้ำลี้มีระยะทาง 7.5 กิโลเมตรไหลผ่าน ตลอดจนลำเหมืองไหลผ่านหลายสาย มีพื้นที่ป่าชุมชน จำนวน 3,200 ไร่ มีสภาพอากาศ 3 ฤดู คือ ฤดูหนาว ฤดูร้อน และฤดูฝน โดยตั้งอยู่ในเขตร้อนค่อนข้างไปทางอากาศอบอุ่น และมีอากาศร้อนจัดในฤดูร้อน ฤดูหนาวอากาศเย็นค่อนข้างหนาว โดยพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ ลำไยและมะม่วง

3. ข้อมูลด้านสังคม

ตำบลศรีเตี้ยมีชื่อตำบลมาจากชื่อต้นสะหลี่ (ต้นโพธิ์) ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่บ้าน ในปี พ.ศ. 2560 ได้เปลี่ยนฐานะเป็นตำบลศรีเตี้ย ซึ่งเดิมเป็นตำบลหนึ่งในอำเภอป่าซาง (ในอดีตคืออำเภอปากบ่อง) และต่อมาโอนมาอยู่กับกิ่งอำเภอบ้านโฮ่ง จากงานทะเบียนราษฎร เทศบาลตำบลศรีเตี้ย ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2564 จำนวนประชากรรวม 5,590 คน ชาย 2,715 คน และหญิง 2,875 คน ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีศาสนสถานที่สำคัญคือ วัด มีวัฒนธรรมชุมชนไทยองและภาษาไทยอง มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงเรียนประถมศึกษา 2 แห่ง โรงเรียนมัธยมศึกษา 1 แห่ง

ผลการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวชุมชนตำบลศรีเตี้ย

1.1 ทรัพยากรท่องเที่ยวที่โดดเด่นด้านธรรมชาติ คือ ภูมิทัศน์จากบริเวณพระธาตุเจดีย์สะหลี่ ลานนาสำนักสงฆ์ผาแท่น ภูมิทัศน์จากบริเวณจุดชมวิวดอยหลังถ้ำ ภูมิทัศน์บริเวณสองฝั่งแม่น้ำลี้ ภูมิทัศน์ภูเขาดอยกานท์บ้านโฮ่งและทิวเขาโอบล้อมชุมชน พันธุ์สัตว์นกยูงบริเวณวัดดอยหลังถ้ำ สวนเกษตรไม้ผลมะม่วงและลำไย

ภาพที่ 1 ภูมิทัศน์บริเวณสองฝั่งแม่น้ำลี้ หมู่ที่ 1 บ้านห้วยแก้ว

ภาพที่ 2 ภูมิทัศน์จากบริเวณจุดชมวิ้วัดดอยหลังถ้ำ

1.2 ทรัพยากรท่องเที่ยวที่โดดเด่นด้านวัฒนธรรม คือ วัดดอยหลังถ้ำ เส้นทางรถไฟสายประวัติศาสตร์ก๊วคควาย วัดพระเจ้าตนหลวงและพระพุทธรูปพระเจ้าตนหลวง (พระเจ้าหลีกเคราะห์) วัดหลวงศรีเตี้ยและสถานปฏิบัติธรรม เครื่องรางของขลัง พระเจ้าทันใจ รูปปั้นของครุบาถวระและครุบาเจ้าสุรินทร์ สุรินโท ศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมอาหารพื้นถิ่นอาหารไทยอง เช่น ลาบ แกงแค แกงอ่อม แกงหยวก ตำมะเขือ ยำมะม่วง เป็นต้น และภาษาไทยอง อนุสาวรีย์เจ้าแม่นางแก้ว (รัตนเทวี) ตำนานชุมชนเจ้าแม่นางแก้ว (เรื่องราวความรักของเจ้าแม่นางแก้วมเหสีต่อพญาจันท์ ผู้ครองนครเวียงหาวาย) การแสดงฟ้อนยองประกอบเพลง ตำนานเจ้าแม่นางแก้ว กูเจ้าแม่นางแก้ว วัดหล่ายแก้ว อนุสาวรีย์พระครูอินทรัตนคุณ สำนักสงฆ์ดอยผาแท่น อดีตเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมของ 3 ครุบา (ครุบาเจ้าศรีวิชัย ครุบาเจ้าอภิชัยชาวปี ครุบาชัยยะวงศาพัฒนา) รูปปั้นช้างโบราณ ศูนย์การเรียนรู้ดนตรีพื้นเมือง และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการตีมีด ผ้าทอมือลายดี

ภาพที่ 3 พระพุทธรูปพระเจ้าตนหลวง (พระเจ้าหลีกเคราะห์) ภาพที่ 4 อนุสาวรีย์เจ้าแม่นางแก้ว (รัตนเทวี)

1.3 ทรัพยากรท่องเที่ยวที่โดดเด่นด้านมหรธรม และปรากฏการณ์ที่สำคัญ คือ งานประเพณีสงรน้ำพระเจ้าหลีกเคราะห์ วัดพระเจ้าตนหลวง งานประเพณีสงรน้ำอนุสาวรีย์พระครูอินทรัตนคุณ (ครุบาสองเมือง)

ประเพณีแขวนโคมแม่น้ำแก้ว วัดหลายแก้ว งานประเพณีแห่ไม้ค้ำสะหลี (ต้นโพธิ์) งานประเพณีสงกรานต์ปีใหม่เมือง และรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ งานประเพณีแห่แค่หลวง และประเพณียี่เป็งงานประเพณีวันเข้าพรรษา-วันออกพรรษา งานประเพณีการเลี้ยงเสื่อบ้าน

1.4 ทรัพยากรท่องเที่ยวที่โดดเด่นด้านกิจกรรมที่สำคัญ คือ กิจกรรมการชมภูมิทัศน์และท่องเที่ยวบริเวณจุดชมวิวดอยหลังถ้ำ กิจกรรมการชมทิวทัศน์ และศึกษาประวัติบริเวณเส้นทางรถไฟสายประวัติศาสตร์กัวคอกวาย กิจกรรมการชมภูมิทัศน์และท่องเที่ยวบริเวณพระธาตุเจดีย์สะหลีล้านนาสำนักสงฆ์ผาแท่น กิจกรรมศึกษาประวัติศาสตร์ล้านนาชุมชน วัดพระเจ้าตนหลวง วัดหลายแก้ว วัดหลวงศรีเตี้ย และสำนักสงฆ์ดอยผาแท่น กิจกรรมสัมผัสวิถีชีวิตชาวไทยองรับประทานอาหารพื้นถิ่น เช่น ลาบ แกงแค แกงอ่อม แกงหยวก น้ำพริกน้ำปู ตำมะเขือ ยำมะม่วง เป็นต้น กิจกรรมปั่นจักรยานและกิจกรรมเดิน-วิ่งบริเวณถนนสองฝั่งแม่น้ำลี้ กิจกรรมการปฏิบัติธรรมวัดดอยหลังถ้ำ วัดหลวงศรีเตี้ย กิจกรรมการรับประทานอาหารเครื่องดื่มในร้าน Cafe ต่างๆ และร้านอาหาร กิจกรรมทำแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรกับชุมชน เช่น มะม่วงแช่อิ่ม มะม่วงแผ่น ลำไยอบแห้ง ท็อปปิ้งลำไย

ภาพที่ 5 กิจกรรมการท่องเที่ยวศึกษาประวัติศาสตร์บริเวณเส้นทางรถไฟสายประวัติศาสตร์กัวคอกวาย

1.5 ทรัพยากรท่องเที่ยวที่โดดเด่นด้านบริการที่สำคัญ คือ มีการคมนาคมที่สะดวก เช่น ถนนป้ายบอกทางเพื่อเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีที่พัก ร้านอาหาร ร้าน Cafe ราคาเหมาะสม และมีคุณภาพ มีป้ายสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยวเพียงพอ มีร้านสะดวกซื้อ 7-11 ร้านค้าชุมชน ตลาดสดชุมชน มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล คลินิก มีห้องสุขาในแหล่งท่องเที่ยวมีความสะอาด มีจำนวนเพียงพอ มีประโยชน์ร้านรับส่งของเอกชน ปั๊มน้ำมัน ตู้ ATM

วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และสภาพแวดล้อมภายนอก (SWOT Analysis) ของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในเขตอารยธรรมล้านนาของชุมชนตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน พบว่า

ตารางที่ 1 แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และสภาพแวดล้อมภายนอก (SWOT Analysis) ของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในเขตอารยธรรมล้านนาของชุมชนตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน

SWOT Analysis	
สภาพแวดล้อมภายใน	
จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
1. ตำบลศรีเตี้ยมีที่ตั้งเหมาะสมเชื่อมโยงจากสนามบินนานาชาติจังหวัดเชียงใหม่ มีถนนเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงมายังชุมชนตำบลศรีเตี้ยได้สะดวก 2. มีทรัพยากรทางธรรมชาติที่โดดเด่นมีความหลากหลาย คือ ภูมิทัศน์จากบริเวณจุดชมวิววัดดอยหลังถ้า ภูมิทัศน์จากบริเวณพระธาตุเจดีย์سهลื้อล้านนาสำนักสงฆ์ผาแท่น ภูมิทัศน์บริเวณสองฝั่งแม่น้ำลี้ ภูมิทัศน์ดอยกานท์ที่สวยงาม 3. มีความหลากหลายทางชีวภาพของพันธุ์สัตว์คือ นกยูง 4. มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ล้านนา คือ วัดพระเจ้าตนหลวง สำนักสงฆ์ดอยผาแท่น วัดหลวงศรีเตี้ย วัดหลายแก้ว ประวัติศาสตร์ชุมชนและตำนานชุมชนแม่นางแก้ว (รัตนาวเทวี) มีเอกลักษณ์ดึงดูดใจ 5. มีวิถีชีวิตวัฒนธรรมไทยองที่สามารถพัฒนาต่อยอดทางการท่องเที่ยวได้ 6. มีทุนทางภูมิปัญญาท้องถิ่นมีปราชญ์ด้านดนตรีพื้นเมือง 7. มีกลุ่มภาคีเครือข่ายที่หลากหลาย เช่น สภาวัฒนธรรมตำบล และสภาเด็กและเยาวชนตำบลศรีเตี้ย 8. มีพื้นที่เกษตรผลิตผลไม้ ลำไย มะม่วง ที่มีคุณภาพ	1. ขาดภาพลักษณ์และแบรนด์ที่โดดเด่นด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนชุมชนตำบลศรีเตี้ย 2. ขาดกลุ่มและคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนชุมชนตำบลศรีเตี้ย 3. ขาดแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในด้านการตลาดดิจิทัลของชุมชนตำบลศรีเตี้ย เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน 4. ขาดแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทยอง (อาหาร การแต่งกาย ภาษา สถาปัตยกรรมบ้านเรือน) 5. ชุมชนเป็นที่เที่ยวทางผ่าน ขาดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ การมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนตำบลศรีเตี้ยและหน่วยงานเกี่ยวข้องยังมีอยู่น้อย 6. ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการใช้การท่องเที่ยวเป็นตัวกระตุ้นเศรษฐกิจ 7. ขาดแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในด้านอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 8. ขาดความพร้อมและองค์ความรู้ในมาตรฐานในการให้บริการ
สภาพแวดล้อมภายนอก	
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
1. ควรสร้างภาพลักษณ์ (Image) และแบรนด์ (Branding) ชุมชนตำบลศรีเตี้ยเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางอารยธรรมล้านนา เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวจากตลาดจีน 2. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว 3. ภาครัฐส่งเสริมและสนับสนุนให้เป็นพื้นที่ท่องเที่ยวในเขตการพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา เมืองแห่งวัฒนธรรมอัตลักษณ์วิถีและท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 4. สร้างเครือข่ายด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 5. พื้นที่ตำบลศรีเตี้ยเป็นเส้นทางเชื่อมต่อไปแหล่งท่องเที่ยวโดยอินทนนท์ อำเภอจอมทอง ทำให้มีนักท่องเที่ยวใช้เส้นทางนี้ในการสัญจรสูง	1. ภาวะเศรษฐกิจโลกมีความผันผวน เป็นสาเหตุที่นักท่องเที่ยวตัดสินใจไม่เดินทางท่องเที่ยวหรือมีการใช้จ่ายน้อยลง 2. สถานการณ์การท่องเที่ยวหลังจากปัญหาโรคระบาดโควิด 19 3. ขาดความต่อเนื่องในการทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในพื้นที่ชุมชนตำบลศรีเตี้ย 4. ขาดแหล่งทุนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในการพัฒนาภายในพื้นที่ชุมชนตำบลศรีเตี้ย

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในเขตอารยธรรมล้านนาของชุมชนตำบลศรีเตี้ยพบว่าชุมชนตำบลศรีเตี้ยมีศักยภาพของการ

พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในเขตอารยธรรมล้านนาในด้านจุดแข็งและโอกาส ทั้งนี้ยังสามารถพัฒนาจุดอ่อนและอุปสรรคทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในเขตอารยธรรมล้านนาได้

กลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน ในเขตอารยธรรมล้านนาของชุมชนตำบล ศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน จากสัมภาษณ์เชิงลึกและการประชุมกลุ่มย่อย พบว่าความคิดเห็นของผู้แทนภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว มีความสอดคล้องกันในการเสนอกิจกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในเขตอารยธรรมล้านนาของชุมชนตำบลศรีเตี้ย โดยได้จัดทำ TOWS Matrix ทำให้เกิดกลยุทธ์ของทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน ในเขตอารยธรรมล้านนาของชุมชนตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ดังนี้

3.1 กลยุทธ์เชิงรุก (SO: Strengths + Opportunities) ได้แก่ 1) การสร้างแบรนด์สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาชุมชนตำบลศรีเตี้ยเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนโดยใช้ฐานทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรวัฒนธรรมประวัติศาสตร์ล้านนา ประวัติศาสตร์ชุมชน วิถีชีวิตวัฒนธรรมไทยของที่โดดเด่นมาบูรณาการกับโอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยวางแผนการตลาดโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและ Social Media 2) การต่อยอดทุนทางด้านวัฒนธรรมประวัติศาสตร์ล้านนา ประวัติศาสตร์ชุมชน วิถีชีวิตวัฒนธรรมไทยของและฐานทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนตำบลศรีเตี้ยเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน มีการคัดสรรผลผลิตทางการเกษตรและวัตถุดิบในแต่ละฤดูกาลในการประกอบเมนูอาหารพื้นถิ่น เช่น มะม่วง ลำไย มารังสรรค์เป็นเมนูพื้นถิ่นล้านนาเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้ภูมิปัญญาชุมชนนำเสนอเป็นสินค้าและบริการของการท่องเที่ยวเชิงอาหารพื้นถิ่นล้านนาเชิงสร้างสรรค์ 3) การสร้างแบรนด์จุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวเชิงศาสนา ความเชื่อและความศรัทธาเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ล้านนา และประวัติศาสตร์ชุมชนพัฒนาศูนย์วิปัสสนาณานาชาติจากการมีโครงข่ายการคมนาคมที่เชื่อมโยง 4) การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ด้านกีฬาและนันทนาการ เช่น เส้นทางกรู๊ว เส้นทางปั่นจักรยาน เรือพาย ในภูมิประเทศที่มีธรรมชาติที่สวยงาม 5) การส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ให้มีมาตรฐานและมีความหลากหลาย 6) การส่งเสริมการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในชุมชนตำบลศรีเตี้ยเพื่อพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน

3.2 กลยุทธ์เชิงพลิกฟื้น (WO: Weaknesses – Opportunities) ได้แก่ 1) จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนชุมชนตำบลศรีเตี้ย (Destination Management Organization) 2) จัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมของชุมชนตำบลศรีเตี้ยอย่างยั่งยืน 3) จัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และการสื่อความหมายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนตำบลศรีเตี้ย 4) ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ด้านการตลาดดิจิทัลการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนตำบลศรีเตี้ย 5) ส่งเสริมมาตรฐานและคุณภาพการบริการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนตำบลศรีเตี้ย

3.3 กลยุทธ์รักษาเสถียรภาพชุมชน (ST: Strengths – Threats) ได้แก่ 1) ส่งเสริมและสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลศรีเตี้ยกับเครือข่ายด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในระดับจังหวัด ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ 2) พัฒนาและส่งเสริมเส้นทางท่องเที่ยว การรักษาสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน 3) การเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน จัดทำระบบขนส่งมวลชนเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบาย โดยของบประมาณจากภาครัฐ 4) พัฒนาการท่องเที่ยวไร้พรมแดน 5) เชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยววิถีชีวิตและวัฒนธรรมกับจังหวัดโดยรอบ ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ 6) ส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชน

3.4 กลยุทธ์การเตรียมความพร้อม (WT:Weaknesses – Threats) ได้แก่ 1) มีการอบรมให้ความรู้และจัดทำแผนงานในการเตรียมความพร้อมในการรับมือภัยพิบัติต่างๆ และความปลอดภัยในชุมชนศรีเตี้ย 2) สร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนตำบลศรีเตี้ยกับระดับจังหวัดโดยมีการบูรณาการการทำงานในทุกภาคส่วนร่วมกัน 3) การอบรมให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวของชุมชนศรีเตี้ย 4) การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนด้วยเศรษฐกิจพอเพียง

อภิปรายผล

จากการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวชุมชนตำบลศรีเตี้ยมีทรัพยากรท่องเที่ยวที่โดดเด่นด้านธรรมชาติ อาทิ ภูมิทัศน์จากบริเวณจุดชมวิวดอยหลังถ้ำ ภูมิทัศน์จากบริเวณพระธาตุเจดีย์سهลีสันนา พันธุ์สัตว์นกยูง สวนเกษตรไม้ผลมะม่วงและลำไย ทรัพยากรท่องเที่ยวที่โดดเด่นด้านวัฒนธรรม อาทิ วัดดอยหลังถ้ำ เส้นทางรถไฟสายประวัติศาสตร์ก๊วกคอยาว วัดพระเจ้าตนหลวง วัดหลวงศรีเตี้ย ทรัพยากรท่องเที่ยวที่โดดเด่นด้านมหกรรม อาทิ งานประเพณีสงกรานต์พระเจ้าหลีกเคราะห์วัดพระเจ้าตนหลวง งานประเพณีสงกรานต์สาวรีย์พระครูอินทรัตนคุณ ประเพณีแหวนโคมเจ้าแม่นางแก้ว วัดหลายแก้ว งานประเพณีแห่แห่หลวง ทรัพยากรท่องเที่ยวที่โดดเด่นด้านกิจกรรม อาทิ การท่องเที่ยวบริเวณจุดชมวิวดอยหลังถ้ำ กิจกรรมศึกษาประวัติศาสตร์เส้นทางรถไฟก๊วกคอยาว กิจกรรมสัมผัสวิถีชีวิตชาวไทยองรับประทานอาหารพื้นถิ่น กิจกรรมการปฏิบัติธรรมวัดดอยหลังถ้ำ วัดหลวงศรีเตี้ย และทรัพยากรท่องเที่ยวที่โดดเด่นด้านบริการ อาทิ การคมนาคมที่สะดวก มีที่พัก ร้านอาหาร ร้าน Café ซึ่งทำให้ทราบว่าชุมชนตำบลศรีเตี้ยมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่โดดเด่นในหลากหลายด้าน ซึ่งสัมพันธ์กับพยอม ธรรมบุตร ได้การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์บนพื้นฐานอัตลักษณ์และวิถีไทยแบบบูรณาการอย่างยั่งยืนในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร พบว่าการสร้างผลิตภัณฑ์และบริการทางการท่องเที่ยวจากการต่อยอดศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และความหลากหลายของระบบนิเวศจะส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม นำไปสู่จุดหมายปลายทางระดับโลก (พยอม ธรรมบุตร, 2562) และสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน กล่าวว่าทรัพยากรการท่องเที่ยวของจังหวัดลำพูนมีศักยภาพและมีความโดดเด่นดึงดูดใจ มีการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชน มีชุมชนประวัติศาสตร์ที่มีชื่อเสียงเป็นต้นทุนทางวัฒนธรรม และการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ บนฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น (กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลการพัฒนาจังหวัด, 2565)

จากการวิเคราะห์วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) พบว่า จุดแข็ง คือ ตำบลศรีเตี้ยมีที่ตั้งเหมาะสมเชื่อมโยงจากสนามบินนานาชาติจังหวัดเชียงใหม่เชื่อมโยงมายังชุมชนได้สะดวก มีทรัพยากรทางธรรมชาติที่โดดเด่นมีความหลากหลาย มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ล้านนา วิถีชีวิตวัฒนธรรมไทยอง มีทุนทางภูมิปัญญาท้องถิ่น สัมพันธ์กับนพดล ชมภูวิลาส และกฤษณ์ท สนั่นหวี ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างแบรนด์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดลำพูน พบว่าการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดลำพูนมีจุดแข็งและอัตลักษณ์โดดเด่นทางด้านพุทธศาสนา อีกทั้งมีต้นทุนทางมีต้นทุนทางวัฒนธรรมล้านนาและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยอง (นพดล ชมภูวิลาส และกฤษณ์ท สนั่นหวี, 2565) อนึ่งจุดอ่อน (Weakness) คือ การขาดคณะกรรมการและแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนด้านต่างๆ ขาดภาพลักษณ์และแบรนด์ที่โดดเด่น สอดคล้องกับปิยะชาติ อิศรภักดี กล่าวว่า อัตลักษณ์ของแบรนด์จะบ่งบอกจุดเด่นที่บ่งชี้ความเป็นแบรนด์ นักท่องเที่ยวหรือผู้บริโภคจะจดจำจะนึกถึงแบรนด์ทุกครั้งที่ได้สัมผัส การส่งเสริมแบรนด์การท่องเที่ยวจึงเพิ่มโอกาสในการรับรู้และเกิดการสร้างสายสัมพันธ์ (ปิยะชาติ อิศรภักดี, 2560) ในด้านของโอกาส (Opportunity) คือ การสร้างภาพลักษณ์และแบรนด์ชุมชนตำบลศรีเตี้ยเป็นแหล่งท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา ภาครัฐส่งเสริมให้เป็นพื้นที่ท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา เมืองแห่งวัฒนธรรมอัตลักษณ์วิถีและท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน กล่าวว่า การกำหนดทิศทางในการพัฒนา

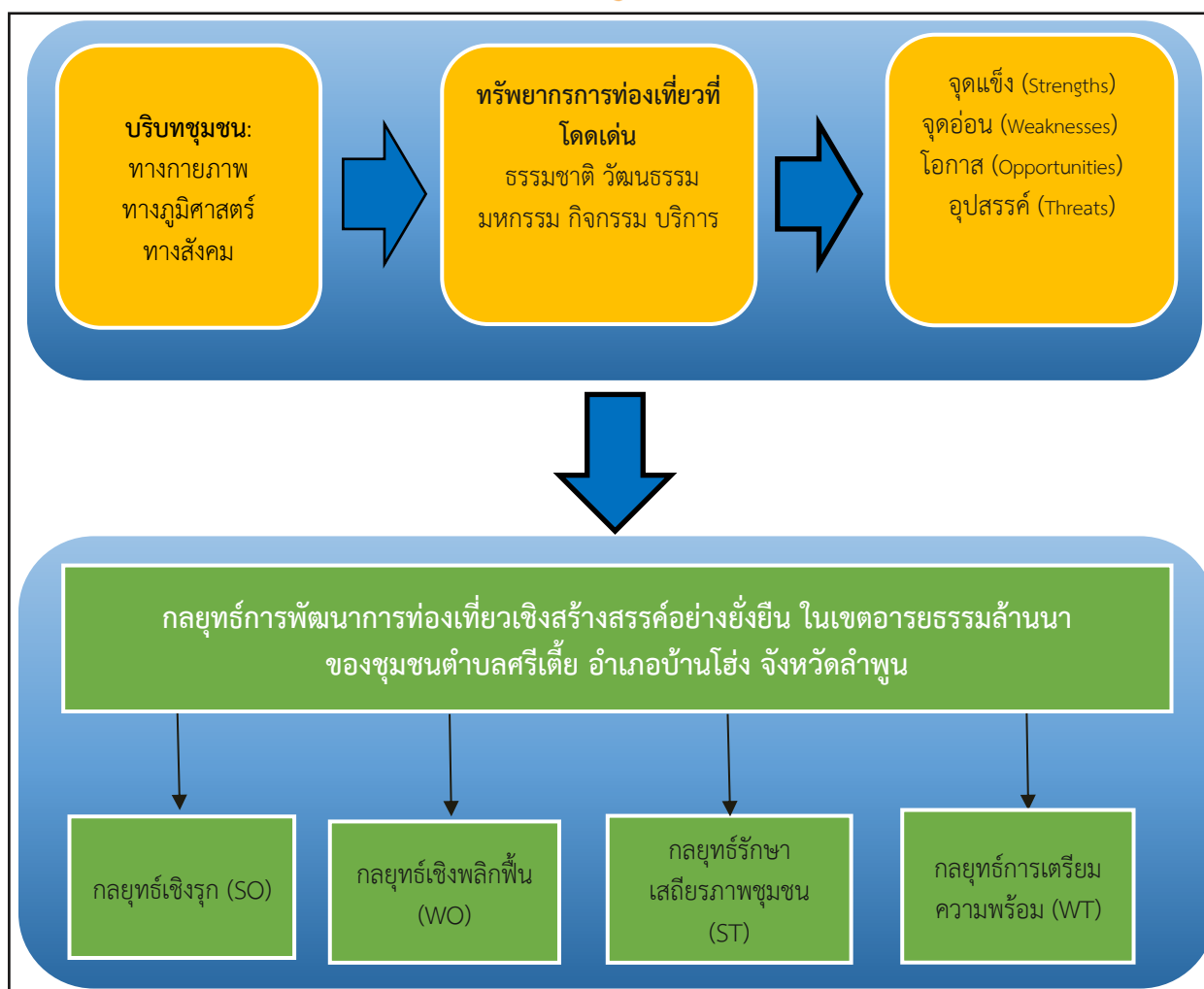
จังหวัดลำพูนคือ เมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์ บนความพอเพียง มุ่งสืบสานต่อยอดการพัฒนาอัตลักษณ์วิถี บนฐานวัฒนธรรมภูมิปัญญาสร้างสรรค์ เสริมสร้างศักยภาพเชื่อมโยงระบบและกลไกการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากสู่อัตลักษณ์การท่องเที่ยว (กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลการพัฒนาจังหวัด, 2565) และอุปสรรค (Threat) คือ ภาวะเศรษฐกิจโลกมีความผันผวน และสถานการณ์การท่องเที่ยวหลังจากปัญหาโรคระบาดโควิด 19 สอดคล้องกับคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติกล่าวว่า จากบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Accounts-TSA) มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติและชาวไทยในลดลงเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด -19 นักท่องเที่ยวหลีกเลี่ยงการเดินทางออกไปท่องเที่ยว ส่งผลกระทบโดยตรงต่อรายได้จากการท่องเที่ยว (คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ, 2565) แสดงให้เห็นว่า สถานการณ์การท่องเที่ยวหลังจากเกิดปัญหาโรคระบาดโควิด 19 ต้องอาศัยระยะเวลาในการฟื้นตัวของการท่องเที่ยวเพื่อให้ปริมาณนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิจัยพบว่ากลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในเขตอารยธรรมล้านนาของชุมชนตำบลศรีเตี้ย คือ กลยุทธ์เชิงรุก เช่น การต่อยอดทุนทางด้านวัฒนธรรม การสร้างแบรนด์จุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวเชิงศาสนา การสร้างแบรนด์สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาสัมพันธ์กับสมจินต์ ชาญกระบี่ และนรินทร์ สังข์รักษา ได้วิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การขับเคลื่อนกลยุทธ์ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาจากฐานอัตลักษณ์ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม วิถีชุมชนและอัตลักษณ์ท้องถิ่น เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มผ่านกิจกรรมที่เน้นคุณค่าของชุมชนเป็นหลัก (สมจินต์ ชาญกระบี่ และนรินทร์ สังข์รักษา, 2560) แสดงให้เห็นว่ากลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนของชุมชนตำบลศรีเตี้ยควรมุ่งส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมล้านนาและอัตลักษณ์ชุมชน เพื่อให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เพิ่มคุณค่าและมูลค่าแก่ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของชุมชน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านหลายแก้วมีวัดพระเจ้าตนหลวง (พระเจ้าหลีกเคราเชรท์) อนุสาวรีย์เจ้าแม่นางแก้ว (รัตนเทวี) ดำเนินชุมชนเจ้าแม่นางแก้ว วัดหลายแก้ว หมู่ที่ 3 บ้านศรีเตี้ย มีวัดศรีเตี้ย วัดดอยหลังถ้ำ เส้นทางรถไฟสายประวัติศาสตร์ก๊วยควาย หมู่ที่ 6 บ้านศรีเจริญ มีสำนักสงฆ์ผาแท่น ซึ่งสามารถต่อยอดพัฒนาแบรนด์จุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวเชิงศาสนา สร้างแบรนด์สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาจากฐานทรัพยากรวัฒนธรรมชุมชน เพื่อเพิ่มมูลค่าผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เช่น กิจกรรมทำตุงหรือหัตถกรรมล้านนา กิจกรรมสอนทำอาหารหรือขนมพื้นถิ่น กิจกรรมการเขียนตัวเมือง กิจกรรมเรียนรู้การแสดงฟ้อนยอยประกอบเพลงตำนานเจ้าแม่นางแก้ว กิจกรรมทำลายปรุบนผ้าภาพวัดดอยหลังถ้ำ เจ้าแม่นางแก้ว พระเจ้าตนหลวง เป็นต้น กลยุทธ์เชิงพลิกฟื้น เช่น การตั้งคณะกรรมการและจัดทำแผน กลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนชุมชนตำบลศรีเตี้ย สอดคล้องกับ อุดมลักษณ์ เฟื่องรพัฒน์ได้ทำวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า การสร้างแผนชุมชนในการสร้างอาชีพและรายได้เป็นสิ่งที่แต่ละชุมชนต้องให้ความสนใจและมีความตระหนักร่วมกัน การจัดทำแผนชุมชนจึงควรเป็นไปในลักษณะของการส่งเสริมให้ชุมชนร่วมกันเป็นเจ้าของและบริหารจัดการจัดการการท่องเที่ยว (อุดมลักษณ์ เฟื่องรพัฒน์, 2560) แสดงให้เห็นว่า การจัดตั้งคณะกรรมการชุมชนการสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชนเชิงสร้างสรรค์ และการจัดทำแผนงานการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์นั้นเป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาเพื่อเป็นการกำหนดกลยุทธ์และทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ร่วมกันในอนาคต กลยุทธ์รักษาเสถียรภาพชุมชน เช่น การส่งเสริมและสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลศรีเตี้ยกับเครือข่าย สอดคล้องกับธนรัตน์ รัตนพงษ์ระและคณะ ได้ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ชุมชนอโยธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยาพบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลทรัพยากรการท่องเที่ยว ชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการ

ช่วยกันรักษามาตรฐานและการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน ประชาชนในชุมชนจะต้องให้ความร่วมมือกับหน่วยงานท้องถิ่น (ธนรัตน์ รัตนพงศ์ธระ และคณะ, 2560) แสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของคนชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่ ตลอดจนเครือข่ายต่างๆ เป็นกลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน โดยมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันของเครือข่ายเพื่อให้เกิดผลสำเร็จ และกลยุทธ์การเตรียมความพร้อม เช่น การอบรมให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวของชุมชนศรีเตี้ย สอดคล้องกับจิรัช ยมเกิด ได้ทำการวิจัยเรื่อง ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรในพื้นที่อ่างเก็บน้ำโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านภูดิน ตำบลแม่หอพระ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การจัดการท่องเที่ยวของชุมชนที่มีการพัฒนาศักยภาพกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับธรรมชาติ วิถีชีวิตของชุมชน และการดำเนินกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักท่องเที่ยวตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ การอนุรักษ์ทรัพยากรที่มีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับคนในชุมชน ทำให้นักท่องเที่ยวพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวและบริการ (จิรัช ยมเกิด, 2564) แสดงให้เห็นว่าการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ โดยนักท่องเที่ยวสามารถเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์บนฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวของชุมชน เพื่อให้เกิดการเห็นคุณค่าของทรัพยากรของนักท่องเที่ยวซึ่งเป็นผู้มาเยี่ยมชมและคนในชุมชนที่เป็นเจ้าของทรัพยากร และมีกลยุทธ์ในการดูแลรักษา ตลอดจนมาตรการที่ป้องกันความเสียหายในอนาคตเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยนี้พบองค์ความรู้ใหม่คือ กลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน ในเขตอารยธรรมล้านนาของชุมชนตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน ประกอบด้วย กลยุทธ์เชิงรุก (SO) เช่น การสร้างแบรนด์สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาชุมชนตำบลศรีเตี้ยเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน การต่อยอดทุนทางด้านวัฒนธรรมและฐานทรัพยากรทางธรรมชาติของชุมชนตำบลศรีเตี้ยเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน กลยุทธ์เชิงพลิกฟื้น (WO) เช่น จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนชุมชนตำบลศรีเตี้ย ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ด้านการตลาดดิจิทัลการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนตำบลศรีเตี้ย กลยุทธ์รักษาเสถียรภาพชุมชน (ST) เช่น ส่งเสริมและสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลศรีเตี้ยกับเครือข่ายด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในระดับจังหวัด ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ เชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยววิถีชีวิตและวัฒนธรรมกับจังหวัดโดยรอบ ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ กลยุทธ์การเตรียมความพร้อม (WT) เช่น มีการอบรมให้ความรู้และจัดทำแผนงานในการเตรียมความพร้อมในการรับภัยพิบัติต่างๆ และความปลอดภัยในชุมชนศรีเตี้ย สร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนตำบลศรีเตี้ยกับระดับจังหวัดโดยมีการบูรณาการการทำงานในทุกภาคส่วนร่วมกัน ซึ่งเป็นกลยุทธ์ให้ชุมชนนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนได้

ภาพที่ 6 องค์ความรู้จากการวิจัย

สรุปและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในเขตอารยธรรมล้านนาของชุมชนตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน ได้ศึกษาบริบทชุมชนและตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนตำบลศรีเตี้ยเพื่อทราบถึงทรัพยากรการท่องเที่ยวที่โดดเด่นและสามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยว พบว่ามี ทรัพยากรท่องเที่ยวที่โดดเด่นของชุมชน คือ ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ วัฒนธรรม มหกรรมและปรากฏการณ์ที่สำคัญ กิจกรรม บริการ สามารถพัฒนาต่อยอดเพื่อใช้ในการวางแผนกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่าต่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้ ในส่วนของวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และสภาพแวดล้อมภายนอก (SWOT Analysis) พบว่าชุมชนตำบลศรีเตี้ยมีศักยภาพของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในเขตอารยธรรมล้านนาในด้านจุดแข็งและโอกาส ทั้งนี้ยังสามารถพัฒนาจุดอ่อนและอุปสรรคได้ นำไปสู่การสร้างกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน ในเขตอารยธรรมล้านนาของชุมชนตำบลศรีเตี้ยโดยได้จัดทำ TOWS Matrix เพื่อสร้างกลยุทธ์ของทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในเขตอารยธรรมล้านนาของชุมชนตำบลศรีเตี้ย เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้นำไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนการพัฒนาและเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในชุมชนต่อไป ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติ คือ 1) ภาครัฐที่เกี่ยวข้องด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน สามารถนำกลยุทธ์นี้

ไปกำหนดนโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนเชิงสร้างสรรค์ และควรให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนบนฐานทุนธรรมชาติ ทุนวัฒนธรรมสังคม และทุนเศรษฐกิจของชุมชน 2) ภาคเอกชน ควรให้ความร่วมมือ มีส่วนร่วมและสนับสนุนในการผลักดันในการนำกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนไปสู่การปฏิบัติที่ดี มีการดำเนินงานที่ให้ความสำคัญกับผลกระทบต่อทรัพยากรการท่องเที่ยว 3) ภาคประชาชน ควรให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน ในส่วนของข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป คือ 1) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน 2) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดเส้นทางและกิจกรรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และนำผลการประเมินมาปรับประยุกต์ใช้ 3) ศึกษาวิจัยรูปแบบการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและกลยุทธ์การอนุรักษ์เพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป 4) ศึกษาวิจัยด้านวิถีชีวิตและอาหารพื้นถิ่นวัฒนธรรมไทยของเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาต่อรองรับการเดินทางกลุ่มไมซ์ (MICE) สร้างสรรค์

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลการพัฒนาจังหวัด. (2565). แผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ.2566-2570 ฉบับทบทวน พ.ศ. 2567. ลำพูน: กระทรวงมหาดไทย.
- คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ. (2565). แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 - 2570). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- จิรัช ยมเกิด. (2564). การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรในพื้นที่อ่างเก็บน้ำโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านภูดิน ตำบลแม่หอพระ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. วารสารศิลปการการจัดการ, 6(2), 916-931.
- ธนรัตน์ รัตนพงศ์ธระ และคณะ. (2560). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ชุมชนอโยธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม, 5(2), 8-16.
- นพดล ชมภูวิลาส และกฤษณ์ท แสนหวิ. (2565). การสร้างแบรนด์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดลำพูน. วารสาร มจร.ทริภุญชัยปริทรรศน์, 6(2), 127-141.
- ปิยะชาติ อิศรภักดี. (2560). Branding 4.0 (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- พยอม ธรรมบุตร. (2562). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์บนพื้นฐานอัตลักษณ์และวิถีไทยแบบบูรณาการอย่างยั่งยืนในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, 13(3), 65- 75.
- สมจินต์ ชาญกระบี่ และนรินทร์ สังข์รักษา. (2560). ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของจังหวัดสุพรรณบุรี. วารสาร Veridian E-Journal มหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 10(2), 2410-2425.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570). กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักปลัดเทศบาลตำบลศรีเตี้ย. (2565). แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2566-2570). ลำพูน: เทศบาลตำบลศรีเตี้ย.
- สุภากร จันทวานิช. (2558). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุดมลักษณ์ เพ็ญรพัฒน์. (2560). ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดศรีสะเกษ. วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย, 12(2), 28-43.